

Scenariusz zajęć „Fałszywa pamięć i sztuka weryfikowania informacji”

opracowała: Marta Stępniewska, @nudny_nauczyciel

Cele:

- Uczeń rozumie, czym są fałszywe informacje (fake news, deepfake, manipulacja)
- Uczeń ćwiczy weryfikowanie źródeł informacji i krytyczne myślenie.
- Uczeń potrafi omówić, jak emocje wpływają na nasze postrzeganie prawdy.
- Uczeń odnosi przeżycia Ihyon do mechanizmów dezinformacji w internecie.
- Uczeń formułuje własne zasady bezpiecznego poruszania się w świecie informacji.

- Czas trwania: 45 minut
- Grupa wiekowa: uczniowie w wieku od 9 do 11 lat
- Motyw przewodni: „Jej wspomnienia nie pasowały do tego, co mówili jej bliscy. Co było prawdą, a co kłamstwem – tego nie wiedziała”.
- Forma pracy: praca z tekstem, praca indywidualna, dyskusja.

Przebieg zajęć:

1. Wstęp.

Nauczyciel wyświetla dwa nagłówki/ krótkie newsy: jeden prawdziwy, jeden fałszywy (można skorzystać z prześmiewczego portalu Asz Dziennik lub stworzyć własne). Uczniowie głosują, który nagłówek jest prawdziwy, a który fałszywy. Można też to zadanie wykonać w formie quizu – nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej kilka prawdziwych faktów ekologicznych, fałszywych statystyk, zmanipulowanych cytatów i prawdziwych cytatów. Nauczyciel pyta: „Dlaczego tak trudno odróżnić prawdę od kłamstwa?”. Nauczyciel zapisuje pomysły uczniów na tablicy.

2. Przebieg zajęć

Uczniowie przywołują sytuację Ihyon: budzi się i nie wie, komu i czemu ma ufać – własnym wspomnieniom czy słowom rodziny.

Uczniowie przystępują do wypełnienia karty pracy -> Kim jest Ihyon, Jakie różnice między wspomnieniami a rzeczywistością widzi dziewczynka. Nauczyciel przypomina uczniom początek lekcji dotyczący trudności w odróżnieniu prawdy od kłamstwa, następnie uczniowie dalej wypełniają kartę pracy -> Jak Ihyon próbowała poznać prawdę? Co czuła, gdy ją odkryła?

Nauczyciel rysuje na tablicy, na podstawie wypowiedzi uczniów, „drogę Ihyon do prawdy”. Następnie omawia 4 stopnie weryfikacji informacji:

- (1) Sprawdzanie źródła - kto to mówi - sprawdzenie wiarygodności autora
- (2) weryfikacja kontekstu i czasu - kiedy i w jakim celu
- (3) Porównywanie kilku niezależnych źródeł - kto jeszcze o tym mówi.
- (4) weryfikacja merytoryczna i analiza faktów, czyli co z tego wynika - emocje są sygnałem ostrzeżenia, nie dowodem.

Jeśli informacja wywołuje silne emocje, sprawdzaj ją tym bardziej. Uczniowie zestawiają to z metodami weryfikacji zastosowanymi przez Ihyon i Iso.

Argumentowanie: Czy można ufać swojej pamięci? Wybrani uczniowie czytają swoje odpowiedzi.

3. Podsumowanie zajęć

Wspólne zastanowienie się nad pytaniem: co jest gorsze: kłamstwo czy nieszukanie prawdy? Uczniowie zapisują na kartach pracy swoje wnioski.

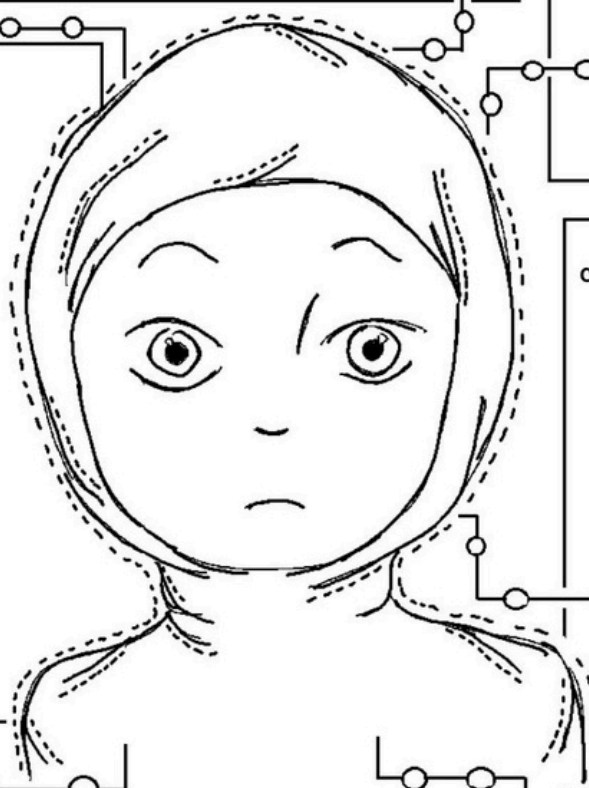

Jak wygląda świat?

Czy jest coś, na czym bohaterom bardziej zależy niż na "nieśmiertelności"?

Uzucia Iso:

Co oznacza tytuł *Przebudzona*?

Uzucia Ihyon:

Uzucia matek Ihyon i Iso:

Kim jest Ihyon?

Wymień 3 rzeczy, które mogą tłumaczyć, dlaczego wspomnienia Ihyon nie zgadzają się z rzeczywistością:

Jak Ihyon próbowała poznać prawdę?

Czy zawsze można ufać swojej pamięci?

Co czuła dziewczynka, gdy odkryła prawdę? Zredaguj krótki opis przeżyć.

Gdybyś był/ była Ihyon - jak sprawdziłabyś/ sprawdziłabyś prawdziwość swoich wspomnień?

Co jest gorsze celowe kłamstwo czy nieszukanie prawdy?

